

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/719/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2111219600
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2111219600.3

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľa: K. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XX, J., proti odporcovi: Bytové družstvo so sídlom v Trnave, Beethovenova 26, Trnava, IČO: 00 175 480, zastúpený JUDr. Dušanom Slaninom, advokátom, Bradlanská 2, Trnava, o zaplatenie 106,59 eur, rozhodujúc o oslobodení od platenia súdnych poplatkov, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 9. septembra 2014, č.k. 16C/129/2014-200, t a k t o

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Uznesením napadnutým odvolaním súd prvého stupňa nepriznal navrhovateľovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 138 ods. 1, 2 a 4 O.s.p., § 6a ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, ako aj ust. zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, keď dospel k záveru, že čistý mesačný príjem navrhovateľa v podobe starobného a vdoveckého dôchodku je vo výške 555,70 eur, ktorá 2,76-násobne prevyšuje zákonom ustanovenú sumu životného minima pre navrhovateľa. Aj po zaplatení vyrubeneho súdneho poplatku vo výške 33 eur zostane odporcovi suma 522,70 eur, značne prevyšujúca jeho životné minimum. Navrhovateľ aj ako invalidný dôchodca so závažnými zdravotnými problémami má vzhľadom na výšku svojho príjmu, ako aj s poukazom na ostatné majetkové pomery, a to zabezpečené bývanie a spoluvlastníctvo nehnuteľností, z ktorých potenciálne môže mať príjem, možnosť zaplatiť súdny poplatok. Zohľadnený pravidelný mesačný príjem navrhovateľa pri rešpektovaní možných výdavkov efektívne ho znižujúcich / výdavky na bývanie, lieky / podľa názoru tunajšieho súdu nezodpovedá definícii pomerov, pri ktorých by trvanie na platení súdnych poplatkov malo byť na ujmu práva účastníka konania na súdnu ochranu (na prístup k spravodlivosti), a to aj s ohľadom na skutočnosť, že navrhovateľ nemá voči ďalšej osobe vyživovaciu povinnosť alebo povinnosť starostlivosti, ako aj s poukazom na výšku súdneho poplatku, ktorého úhrada prichádza aktuálne do úvahy (súdny poplatok za dovolanie vo výške 33 eur). Skutočnosť, že je ako fyzická osoba dlžná niekomu inému finančné prostriedky, nemôže byť na ťarchu štátu, preto súd nemohol brať do úvahy splácanie dlhu 169 eur mesačne. Vzhľadom na súdu oznámené skutočnosti - príjem navrhovateľa a súdom uznané výdavky, nie je v danej veci na mieste priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov. Podľa názoru súdu v prípade zaplatenia poplatku ním samotným v uvedenej výške, ktorá predstavuje okolo 5,9 % jeho mesačného príjmu, nedošlo k ohrozeniu chodu jeho domácnosti, uspokojovaniu jeho životných potrieb a odňatiu mu práva na súdnu ochranu, preto možno od navrhovateľa spravodlivo požadovať zaplatenie súdneho poplatku. Z uvedeného dôvodu, keďže na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov nebola úplne splnená podmienka uvedená v § 138 ods. 1 O.s.p., a to nepriaznivé majetkové pomery navrhovateľa, ktoré by boli v hrubom nepomere k výške súdneho poplatku a ktoré by v prípade zaplatenia súdneho poplatku ohrozovali uspokojovanie základných životných potrieb navrhovateľa, súd mu oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý navrhol napadnuté uznesenie zmeniť a jeho návrhu na priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov vyhovieť. Odvolanie odôvodnil tým, že súd nespravodlivo rozhodol z dôvodu, že neprihliadol na všetky skutočnosti a výdavky, ktoré ako osoba zdravotne ťažko postihnutá má. Namietol, že súd sa odvolal na životné minimum určené pre zdravé osoby, pričom neprihliadol na tú skutočnosť, že ako osoba zdravotne ťažko postihnutá má oveľa vyššiu potrebu na zaobstaranie rôznych služieb, ako je napríklad upratovanie, varenie, pranie, nákup potravín a liekov, zvýšené výdavky na nákup liekov, splácanie trov advokátskej kancelárii, ktorá zastupovala v súdnom spore vedenom s bývalým zamestnávateľom Slovakofarmou, a. s., Hlohovec, a podobne. Súd sa ďalej nesprávne odvoláva na evidované vlastníctva a spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, z ktorých nemá žiaden príjem, iba výdavky na údržbu storočnej chalupy v B., ktorú mu zanechali jeho rodičia a ktorú sa mu nedarí predať. Prvostupňový súd taktiež neprihliadol na tú skutočnosť, že odporca ho úmyselne šikanuje a spôsobuje mu rôzne škody, okrem iného aj rôznymi súdnymi spormi, z ktorých vznikajú rôzne poplatky, čím sa mu pomstí, že si uplatňuje oprávnené reklamácie za nesprávne účtované nájomné za byt, v rozpore s príslušnými platnými predpismi a zároveň podáva sťažnosti v tejto veci na rôzne kompetentné orgány.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, pretože uznesenie súdu prvého stupňa je vecne správne.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 16C/129/2011 je zaplatenie odmeny za reklamu a odmeny za mzdu predsedu bloku.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým navrhovateľovi nebolo priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

Podľa § 138 ods. 1 O.s.p., na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť, poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Predpokladom pre oslobodenie sú pomery účastníka, pričom súd pri rozhodovaní o oslobodení od platenia súdnych poplatkov skúma najmä jeho majetkové pomery a tiež skutočnosť, či nejde zo strany účastníkov o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Oba predpoklady pritom musia byť splnené súčasne (kumulatívne). Zákon nevysvetľuje bližšie obsah pojmu "pomery účastníka", bezpochyby však musí ísť o pomery majetkové, majúce základ v okolnostiach, ktoré nie sú len dočasnej či prechodnej povahy a ktoré odôvodňujú záver, že ako poplatník celkom, či sčasti (v prípade žiadosti o čiastočné oslobodenie od súdnych poplatkov) nemôže splniť poplatkovú povinnosť alebo že jej splnenie od neho nemôže spravodlivo žiadať.

Pri posudzovaní odvolania navrhovateľa podľa obsahu je zřejmé, že podstatnou je v ňom námietka, že súd prvého stupňa nesprávne posúdil zistený skutkový stav a pri aplikácii ustanovenia § 138 ods. 1 O.s.p. dospel k nesprávnemu záveru o nespĺnení podmienok pre oslobodenie od súdneho poplatku.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Pre vyhovieť návrhu účastníka na oslobodenie od súdneho poplatku je v zmysle § 138 ods. 1 O.s.p. potrebné, aby súčasne boli splnené dve podmienky, a to že: 1/ oslobodenie je odôvodnené pomermi žiadateľa a 2/ nejde o prípad svojvoľného alebo zrejme bezúspešného uplatňovania alebo bránenia práva. Ak z týchto podmienok nie je splnená čo i len jedna, nemožno žiadosti vyhovieť. V danom

prípade súd prvého stupňa nevyhovel žiadosti navrhovateľa z dôvodu nesplnenia prvej podmienky, keď dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal existenciu takých majetkových pomerov, ktoré by priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov odôvodňovali.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že o oslobodenie od súdneho poplatku žiadajúci účastník konania, pokiaľ sleduje dosiahnutie úspechu svojej žiadosti, musí súdu vierohodným spôsobom preukázať svoje pomery rozhodujúce pre posúdenie opodstatnenosti jeho žiadosti (splniť si povinnosť tvrdenia a preukázania svojich nepriaznivých pomerov). Navrhovateľ mal procesnú možnosť, aby doložil podanú žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov a preukázal, že jeho pomery odôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Je pritom na účastníkovi - žiadateľovi o oslobodenie od súdnych poplatkov doložiť, ako konkrétne pokrýva svoje životné potreby a že tieto jeho pomery oslobodenie od súdneho poplatku opodstatňujú. Súd (spravidla) nie je nijako bližšie informovaný o osobných a majetkových pomeroch žiadateľa. Je to žiadateľ, ktorý o svojich pomeroch má súd informovať (povinnosť tvrdenia) a predložiť dostatočné doklady, resp. označiť dôkazy, že jeho pomery oslobodenie od súdnych poplatkov opodstatňujú (dôkazná povinnosť); súd iba posúdi, či doklady (dôkazy) sú úplné (z hľadiska objasnenia pomerov žiadateľa), či v tomto smere nevyvolávajú pochybnosť a pod. V tomto smere žiadateľ má teda nielen povinnosť tvrdenia, ale i dôkaznú povinnosť - predložiť dostatočné doklady, resp. označiť dôkazy, že jeho pomery oslobodenie od súdneho poplatku opodstatňujú.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie uznesenia, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa obsiahnutými v odôvodnení napadnutého uznesenia, pričom v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Správny bol postup súdu prvého stupňa, keď navrhovateľovi nepriznal oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, keďže navrhovateľ nepreukázal splnenie podmienok na oslobodenie od súdnych poplatkov, keď nepreukázal nepriaznivé majetkové pomery.

Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Senát krajského súdu uznesenie prijal pomerom hlasov 3 : 0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.